

REDACȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2-50; pe 1 lună fl. 1.
N-ri de Duminică pe
an fl. 1.50.

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se învaioază.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERȚIUNILE:
ac 1 gir garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Schimbare la față...

Ziarele ungurești iubilează. Roberto Fava, cel care de prin 1892 și până mai eri alaltăeri apăra cauza română în presa italiană, „i-a lăsat pe Valahi“! A scris adevărat în „Arena“ din Verona un articol, în care într'adevăr, schimbă fața. Ear' ca nici o îndoială să nu rămână asupra adevăratelor motive cari l-au determinat la noua schimbare, a scris și o epistolă... lui... ce credeți: cui? Lui Ovary, cunoscutul salariat al guvernului unguresc, scrisoare în care ne încolțește tot așa de rău, pe cât de aspru scria înainte contra Ungurilor.

Ce s'a petrecut adevărat?

Eată ce.

Roberto Fava după procesul Memorandului s'a dus în România. I-s'a făcut pretutindeni primiri entusiaste. Studenții l-au purtat și prin orașele din provincie, unde populația i-a dat banchete. Roberto Fava jurase pe toți sfinții, că vecinic își va închina întreaga ființă cauzei drepte a Românilor.

Și — așa gândea el — pentru a putea face aceasta, s'a stabilit în... București, un lucru foarte greșit, căci acolo sunt ei destui cari să agite în favorul cauzei naționale. De aceea nici nu i-a prea mers bine în urmă. A tras pe dracul de coadă, cum zice Românul, căci în urma „crizei“ d'aici, pe terenul național nici dincolo nu prea au avut căutare apostolii de mai înainte.

Fava a văzut, că trebuie deci să plece din București. În luna Iunie s'au făcut sărbări în favorul lui la Ateneu și la grădina Bragadiru-Marinescu. S'au strâns câteva miuțe.

Entusiastul filo-român nu știa cum să mulțumească pentru dragostea ce i-se arăta în mod destul de palpabil.

Ei, dar' în lume toate trec.

Au trecut și miuțele lui Fava, și așa se vede, Jeszenszky a pândit momentul oportun, am putea zice, decisiv: când Fava se legăna între cer și pământ, când era... disponibil!

Eată-l deci pe Fava tovarăș cu Ovary, spunând că lumea să nu creadă strigătelor noastre, că cei din România fac numai chestie de partid din cauza națională etc. etc., că el s'a convins acum că Ungurii nu s' tocmai așa de barbari și nici Români atât de asupriți... Ear' ca să binemerite dela Jeszenszky, cere iertare până și lui Ovary dacă-l va fi supărat cu ceva în focul luptei din trecut. Cât pentru viitor, își trage

deja linia de purtare, începând să scrie — contra noastră — în „Epoque“ (o foaie de a șaptea mână în Paris, unde scria înainte Ovary) și în „Gazetta Livornese“ foaie de provincie italiană.

Ne ocupăm de această schimbare la față nu pentru-că am vrea să stricăm bucuria Ungurilor ori să mângăem pe Români. Cu — ori fără Roberto Fava, chestia națională rămâne ce este. Și-a făcut curs ca propagandă în presă, mult mai adânc de cât ca trinitatea Păzmandy-Ovary Fava să o mai poată înțeleni.

De asemeni, n'are să ne surprindă dacă între Italiieni s'a găsit un sperjur față de... noi. La ori-ce nație sau găsit și se vor găsi ființe netrebnice cari își tradează neamul. Ce mirare deci dacă Fava s'a dat acum pe partea Ungurilor?

E chestie de plată. El se duse la București cu gândul să trăiască o viață tichnită, să i-se dea catedră — deși s'ermanul este surd.

S'a înșelat în așteptările sale și cum din fire e... cu socoteală, n'a stat un singur minut la îndoială. I-s'a oferit apărarea Ungurilor și calomnierea noastră. De ce să nu primească? E meseria lui, și intrând în serviciile lui Jeszenszky, însăși Ungurii se vor covinge de calomnia ce atâta vreme ne-au aruncat-o în față: că lucrăm prin agenți plătiți. Nu, nici în București, nici în altă parte, nimeni n'a înțeles să țină agenți de pânura lui Ovary și când Fava astfel și-a înțeles rolul de... filo-român, nu i-a rămas de cât să treacă la... Unguri. Ei plătesc să fie apărați.

Cauza română n'are însă să fie susținută de... corsicari.

Când bravi ne vom purta, lumea mare are să ia notă de noi, ori cât Ovary și Păzmandy ne-ar calomnia. Ear' când guvernul maghiar comite atrocități, ori cât l'ar apăra Fava, rămâne... negru.

Slavă Domnului, în lumea mare chestia română a ajuns deja îndestul de cunoscută, pentru a ne permite luxul să nu ne emoționăm, când îl vedem pe Fava cu Ovary, ci să zicem liniștiți: Și-a găsit sacul petecul!

OBSTRUȚIONISMUL KOSSUTHIȘTI-LOR. Comisiunea exmisă din sinul partidului kossuthist și-a prezentat proiectul său de rezoluțiune, care a fost primit și obstrucțiunea declarată. Partidul kossuthist s'ar învli la un compromis numai în cazul că s'ar declara independența Ungariei de Austria, și pactul vechiu s'ar încheia cu ea ca și cu ori-care alt stat străin.

Manifestul partidelor

din

Majoritatea Reichsrathului.

Clăburile parlamentare unite pe baza principiilor autonomiste, cari alcătuiesc majoritatea casei deputaților și anume: Clubul deputaților boemi, grupul marilor proprietari conservatori boemi, centrul, clubul polon, clubul român, uniunea creștină-socială slavă și clubul partidului catolic popular, consideră de înalta lor datorie de a manifesta în față momentului prezent vederile și sentimentele lor, fiind-că — durere — lucrarea constituțională a parlamentului central al Austriei este pe timp nehotărât întreruptă, în urma triselor evenimentelor parlamentare, a căror consecvențe pentru viitor sunt greu de prevăzut.

Drept fir conducător pentru atitudinea politică a nimitelor grupuri din majoritate vor servi și în viitor principiile depuse în proiectul de răspuns la mesajul de tron.

In consecvență vor lupta solidar și în viitor pentru recunoașterea drepturilor istorice politice și a autonomiilor regatelor și țărilor austriene, pentru justa ducere în deplinire a egalei îndreptățiri a tuturor națiunilor din Imperiu, pentru cultivarea adevăratei religiosității și moralității, cât și pentru lucrarea rodnică întru ridicarea socială și economică a tuturor claselor populațiunii în ferma convingere, că prin aceasta promovează bunăstarea și puterea întregii Monarchii și întărește în singuraticile popoare sentimentul solidarității.

Dacă deja faptul, că numeroși reprezentanți ai țărilor germane alpine aparțin majorității probează deplina netemeinicie a des auzitei reproșări, că majoritatea intenționează să micșoreze drepturile poporului german — este de altă parte evident, că partidele majorității sunt îndreptățite de a pretinde dela deputații opoziționali justa și dreapta considerare a drepturilor naționale a celorlalte popoare.

Partidele majorității conduse totdeauna numai de interesele Monarchiei întregi au căutat să rezolveze pe cale constituțională raportul cu Ungaria și să evite în modul acesta o crasă de stat.

Durere, aceasta n'a succes pe lângă cel mai încordat zel și o perseverență plină de jertfe.

Nici cea mai extremă prevenire probată de majoritate și după demisiunea cabinetului Badeni și în timpul ministerului bar. Gautsch în decursul tratativelor inițiate în chestiunea de limbă și în chestiuni formale n'a fost în stare să aducă restabilirea ordinii în raporturile parlamentare.

Partidele majorității consideră acest fapt de foarte regretabil și indeosebi deplâng intim, atât actuala gravă deteriorare a parlamentarismului în Austria, cât și nesiguranta referitor la raportul către cealaltă parte a Monarchiei și împedecarea de a pute satisface justelor și urgentelor dorințe a populațiunii, cel puțin în privința economică și socială.

In față tuturor acestor fapte trebuie să declinăm dela sine partidele majorității responsabilitatea pentru această stare tristă de lucruri și le rămâne convingerea de a fi voit binele din care cauză nici nu abdic de speranța în o deslegare priinciosă a dificultăților pendente.

Manifestul s'a votat unanim în ședința dela 11 Decembrie n. a comisiunii parlamentare a Dreptei, la care dintre Români au luat parte deputații: Lupul și Popovici.

Revistă externă.

Anglia și Germania.

Sfârșurile Germaniei și Imbulzala ei și pe mare, începe a fi privită cu sprincene încruntate în Anglia.

Indeosebi pășirea ei față de China, îi face neliniștiți pe Englezi. Presa engleză începe a bate coarda că — Germania trebuie oprită în executarea mai departe a planurilor sale!

Ba „Saturday Review“ scrie într'un ton de tot rășboinic:

„Dacă Germania va întări orașul Kian-Cian, zice, atunci cu puterea de care dispune, va forța intrarea în portul Pecili, și apoi va exercita o astfel de înfrurire asupra guvernului chinez, cât noi față cu această înfrurire, nu vom putea rămânea indiferenți!

„Pe noi ne privește mai deaproape ceea ce pretinsă pretensiune a ei, ca Germania să dobândească monopolul de căi ferate în Shantung. Interesele franceze și rusești în China de Mează-zi, și de Nord, sunt casuri de precedentă destul de interesante.

„Dacă în China se începe odată procesul de disolvare, atunci concurența între sine a puterilor europene va fi aici tot așa de mare ca azi în Africa!

„Pășirea din timpul prezent a Germaniei, arată cari îi sunt acolo scopurile!

Reorganizarea armatei engleze.

Marchisul Lands-Dowe, ministrul de rășboiu al Angliei, a ținut la 10 Dec. vorbire în parlament despre reorganizarea armatei engleze.

Spune, că pentru perfecționarea armatei engleze care se deosebește cu desăvârșire de armatele continentului, să recer încă următoarele lucruri:

1. Să se organizeze trei corpuri de armată pentru buna pază a internului țării, ca la caz de a fi atacat, să-l poată respinge cu succes.

2. Pregătirea pentru eventualitatea, ca două corpuri să fie în stare de a ataca cu ele în afară de insulele britanice.

3. Ca și divizii mai mici să se poată mobiliza, fără atingerea întregii armate.

4. Ca garnisoanele și coloniile, se poată fi provăzute punctuos cu numărul recerut pentru întregire.

Marchisul Land-Dowe a declarat mai departe, că hotărârea nestrămutată a guvernului e, de a provedea armata și cu artileria de lipsă. Și e de părere, că milițiile (gloatele) să fie aduse în mai apropiată legătură cu armata regulată.

Din România.

Răspunsul Senatului.

Eată proiectul de răspuns al Senatului la Mesajul Tronului:

Sire,

Ingrijirea, care a cuprins inima Maiestății Voastre în timpul grelei boale a Principei Moștenitor, a fost adânc resimțită de națiunea întreagă, fiind-că ea se vedea, nu numai crud lovită în simțimintele ei de iubire către Augusta Persoană a Maiestății Voastre și a principelui Moștenitor, dar' se simțea tot de odată amenințată în speranțele și viitorul ei, în continuarea normală a operei de întemeiere și dezvoltare a Statului, întreprinsă cu atâta statornicie de Maiestatea Voastră.

Națiunea română știe astăzi, Sire, că pe întemeierea și întărirea Dinastiei se reazămă însăși țaria și securitatea Patriei; și de aceea bucuriile și intristările Voastre și ale Familiei Regale vor fi pururea bucuriile și intristările ei.

Cele dintăiu dar' cuvinte ale Senatului vor fi cuvinte de mulțumire către Cel-A-Tot

Puternic, că a înlăturat delă noi durerea grelelor încercări. Și, fericit de a ști că depina însănoșire a Principelui Moștenitor este de acum asigurată, Senatul își împlinește o scumpă datorie astăzi, trimițându-i în depărtare salutările lui respectuoase și expresiunea sinceră a iubirei și devotamentului lui.

Sire,

Țara a auzit cu o vie satisfacție că relațiile noastre cu toate Puterile sunt din cele mai cordiale.

Această fericită situație a relațiilor noastre exterioare se datorește politicii prudente și prevezătoare, urmate cu stăruință de toate guvernele Majestății Voastre. Această politică este în perfect acord cu silințele constante ce-și dau marile puteri de a înlătura conflictele și de a asigura lumii binefacerile unei păci durabile.

Senatul nu poate decât să exprime și cu această ocazie dorința, ca guvernul Majestății Voastre să persevereze pe această cale.

Senatul împărtășește mulțumirea Majestății Voastre pentru primirea strălucită ce Vi s'a făcut în capitala Ungariei de Augustul Vostru Amic, Impăratul și Rege Francisc Iosef. Nu mai puțin rămâne simțitor la delicata atenție a Țarului tuturilor Rușilor de a Vă fi felicitat printr'un trimis extraordinar în a doua capitală a țării.

Am constatat asemenea cu bucurie că raporturile de buna vecinătate cu Bulgaria s'au manifestat prin visita ce Principele Ferdinand a făcut Majestății Voastre în anul acesta.

Sire,

Tratatul de comerț, încheiat de guvernul Majestății Voastre cu imperiul Otoman, merit a desvolta raporturile economice ale țării cu Turcia, va face obiectul primelor noastre lucrări.

Vom lua asemenea în de-apropie cercetare proiectele ce guvernul Majestății Voastre va supune deliberării Corpurilor legiuitoare, spre a se aduce cuvenita îmbunătățire diferitelor ramuri ale administrației publice.

Increderea reciprocă dintre guvern și Senat este o cheazăsie că sesiunea actuală va fi spornică în lucrări folositoare binelui obștesc.

Să trăiți, Sire ani mulți fericiți!

Trăiască Majestatea Sa prea grațioasa noastră Regină!

Trăiască Dinastia!

Raportor, M. E. Skina.

Elevii și profesorii din țară.

După o lucrare făcută de biroul statistic al ministerului de instrucție publică s'a constatat, că recensământul școlar al anului acesta a dat 103,764 copii în orașele din țară, în vârstă de a frecuenta școlile.

Din aceștia s'au înscris 68,951 în școlile din toată țara.

În București a fost în cursul acestui an 13,952 de copii în vârstă de a visita școala.

Din aceștia au frecventat școlile 11,002 copii: ear' restul și-a motivat absența invocând lipsa de îmbrăcăminte și cele trebuitoare pentru a visita școala.

Repartisându-se numărul profesorilor pe numărul elevilor, s'a constatat că din toate școlile, cele din București au cel mai restrâns număr de profesori proporțional cu numărul elevilor.

În momentul de față sunt în București 95 de institutori primari și 144 instituitoare. În total 237 profesori la 11.902 elevi.

În afară de București mai sunt încă 19 orașe în România cari au număr insuficient de institutori și instituitoare.

Deschiderea școlilor.

După cum am anunțat, consiliul sanitar superior s'a întrunit aseară și a deschis discuția redeschiderei școlilor.

În urma unor discuțiuni urmate, consiliul a hotărât redeschiderea tuturor școlilor pe ziua de luni 8/20 Decembrie.

În acelaș timp sa vor lua măsuri pentru ca școlile să fie aprovizionate cu filtre sistematice, ear' acolo unde școlile nu vor putea să și procure filtre, apa servită elevilor să fie mai întâiu fiartă.

Afacerea Morisseau.

Parchetul general al curții de apel din Iași a remis camerei de punere sub acuzare dosarul privitor la abatele Ferdinand Moisseau, autorul crimei dela Dersca.

Procurorul general conchide cerând trimiteria asasiului înaintea juraților din Drohoi.

Duelul Filipescu — Lahovary.

Dăm mai la vale câte-va pasaje din articolul ziarului „L' Indépendance”, articol care a pricinuit duelul Filipescu—Lahovary și moartea acestuia din urmă.

Eată ce scrisese, între altele Lahovary:

„În primul moment, o notă a direcției blama și justifica tot de o dată exesele zi-

lei de Duminiță, întocmai ca și „Voința Națională.” Era tranșia; trebuia preferată schimbarea de atitudine, care nu avea să întârzie. A doua zi, în adevăr, „Epoca” publica un articol cerând în termeni impetuoși retragerea guvernului care a desonorat Capitala și țara. Și mânia ziarului conservator a mers crescând — așa e obiceiul „Epociei,” s'o ia pe repezeală; eri, ea visa deja mai sus; se adresa Coroanei pentru a o întreba dacă e mulțumită de explicațiile consilierilor săi.

„Epoca” uită că ceea ce blamează este propria-i operă! Dar ce are a face! În politică nu se mai ține seama de așa de puțin lucru.

„De altminterlea nu pentru întâia oară „Epoca” se poartă astfel. Ea a mai făcut și altele. În afacerea Mitropolitului Ghenadie, a urmat aceeași tactică și „Voința” a putut să o acuze de impostură. Foia conservatoare e aceea care a dat semnalul campaniei în contra fostului Mitropolit. Ea a început să-l acuze de tot felul de rele și a cerut să fie depus. Apoi, când Mitropolitul a fost condamnat și executat, se știe cum ea și-a întors cojocul, după un prim moment de esitație, ca și astăzi.

„Aceste două exemple caracterizează de minune moravurile noastre politice, a căroră, de sigur, „Epoca” este unul din cele mai frumoase produse.

„Acest ziar „Epoca” este organ conservator și directorul său, chiar acela care a pus la cale toate afacerile astea, face la cercul de studii al clubului conservator teorii conservatoare foarte savante, de un puritanism cu adevărat englezesc.

„Asta e toria.

„Dar în fapt, când crede că slujește un interes de partid, — de altminteri îl slujește foarte rău — uită și respectul datorit proprietății și idealul religios, asupra căruia, de altfel, d sa scrie disertațiuni; lucrează ca un demagog, ca primul sau ultimul d'într-o tribună.

Vinătoarea de lei

— Schiță —

De

T. DAUL.

(Urmas și fine).

Gerard zice: că leul cu cât e mai aproape de moarte cu atât e mai periculos.

Astfel că până în momentul când încă nu e rănit, dacă va prinde pe unul dintre vânători, se îndestulește dacă pe acela îl trânteste de pământ, sau îl învîrte întocmai ca pe un obiect, ce i-a stat în cale, dacă însă l'a ajuns un glonț sau doi atunci l'omoaie sau spintecă de viu, luându-l în gură și în mergerea lui îl scutură până atunci, când nu mai vede alți vânători.

Când însă e rănit grav sau chiar de moarte, și îi succede să prindă pe unul dintre vi-

nători, îl pune acum sub ghiarele picioarelor sale și întorcând pe acel nenorocit cu fața către sine, voește a se resfăța în fiorurile morții ce pe bietul încep să-l cuprindă — ghiarele sale sfâșietoare și le vîrește și fugie după plac prin pântecul lui, de alungul ochii-i scânteietori și îi îndește spre el, de cari acesta acum îngrozindu-se amuțește.

Dintr'o clipă într'alta își trage limba de alungul feței sângerânde a acestuia, ear' după aceea începe ca o pisică a-și arăta dinții și a rânji către el.

Presimțind că puterile îl slăbesc și unul dintre vânători tocmai îl sfâșie prin ureche, el mai mușcă odată victima sa, după aceea își închide ochii și își așteaptă moartea.

Din aceste enarate poate să aibă idee cetitorul, ce va se însemne a vina lui, mai ales noaptea singur singurel.

Acest curagiu ce se apropie de nebunie, îl făcu pe Gerard ca pe un ofițer continental al Africii a se apropia cu succes de realizarea marelui plan.

Deja în etatea juneței era un vânător iscusit, mai târziu transmutat în Africa, voi să arate Arabilor ce știe și poate să facă un om din națiunea francesă când e angajat la astfel de întreprinderi. Lucrul asupra căruia până aici nu s'a încercat nimeni nici măcar să se gândească. Știind el calea de noapte a leului, încă înainte de apusul soarelui se punea la pândă în cutare loc ascuns al unei stânci de sub poala muntelui, prăvăzută fiind cu două puști câte cu două focuri, cu pistoale și cuțite vînătorești.

De comun își alegea astfel de locuri, unde leul se încerca a se apropia de el dela cutare afunzime, astfel, că rămîndu-l să nu poată face sărituri mari în direcțiunea ce ar fi luat către el. Mai totdeauna din trei sau patru împușcături îl rănea de moarte și când acesta în starea desperată se infuria de inimicul său, acesta îl lăsa se să apropie până la zece, dar' chiar de multe ori și la trei, patru pași de el. De oare-ce leul e un animal mai rar, nu totdeauna umblă pe o cale din cauza că: animalele cari odată îl simțesc în cutare ținut se retrag de groaza lui toate de acolo. Se întâmpla de multe ori, că Gerard să stea la pândă câte zece, douăzeci de nopți numai în zadar; în acest caz, el lega de cutare arbor un bou, taur sau cal aproape de locul unde el pândea și astfel acest animal prin sberăturile lui înșela leul să se apropie de el. În anul 1853 a edat ziarul său de vînat, din care se constată că i succese se vineze douăzeci și cinci lei, ear' de atunci vinează necontent în regiunile

EMINESCU

și

gloria națională.

De vom studia cu băgare de seamă deosebita feluri de poezii, în care genialul Eminescu și-a încercat agora sa până, și în care și-a depus comoara neperitoare a profundelor sale gândiri, vom vedea că satirele se pot numi cu drept cuvînt, unele din cele mai însemnate creațiuni ale geniului său.

Intrinsele își descopere el mai bine părerile lui despre această lume, despre iubire, despre glorie și în sfîrșit despre toate ce omului i-se pare, că-i ideal.

Aducerile aminte de sfînta glorie a națiunii sale, el le îmbracă în haina neperitoare a vorbelor frumoase și după aceea se scoboară dela înălțimea gloriei legendare la starea tristă și jalnică, în care au ajuns lucrurile în timpul său.

Inspirat de astfel de idei sublime, a scris el Satira III-a, care luând-o ca temă, să o privim mai de-apropie și să vedem întru cât ea e vrednică de creatorul ei.

Că această poezie întruște în sine toate cerințele unei poezii bune, atât în ceea ce privește forma, cât și cuprinsul, ne putem ușor convinge printr'o singură ochire.

În ea poetul a știut să așeze lucrurile așa fel, încât la cetirea ei cetitorul sau ascultătorul deosebește două părți.

În partea primă, el ne descrie însușirile cele bune ale poporului român, precum mândria națională, iubirea de patrie și e inspirat de mărețele fapte săvîrșite de niște adevărați eroi.

În partea a doua ne descrie cum urmașii adevăți presuntivii urmași ai acestor viteji, uită tot trecutul și calcă în picioare numele sfînt al strămoșilor lor.

De aceea și ironizează amar și biciuște cu vorbe aspre, decadența morală a acestor domnișori din vremea lui, ironie țară ca ferul, o ironie nimicitoare.

Efectul principal a satirei sale, e mărit prin contrastul între glorie și deșertăciune, pe care le pune față în față. Și contrastul e o lege fundamentală a esteticii în poezii de natura aceasta.

Dacă Eminescu ar fi tratat numai scâderile și ticăloșiile epocii sale, atunci efectul n'ar fi fost pe departe așa de puternic de oare-ce parte, că o astfel de scriere e mai puțin aurită în tablouri sublime, parte însă, că un lucru rău nu se poate mai bine, decât când e pus în asemănare cu un lucru bun, o faptă rea, cu o faptă bună. Spiritul geniului său aprofundat aceste condițiuni, și de aceea el a și expus lucrurile așa după-cum se putea mai bine.

În partea dintăiu a satirei sale numită de el *Scrisoarea a treia*, Eminescu ne a-

mintește timpurile de vitejie ale națiunii sale, apoi ni-le descrie cu o măiestrie încât cetindu-le, ne simțim cu totul cuprinși de farmecul lor.

Ne face să ne coborîm și noi fără de voe în acea lume ideală, în care sufletul lui a trăit atîta timp și la urma urmelor nu știm ce să admirăm mai mult: timpurile legendare din trecut sau pe măestrul care scoțîndu-le din negurile vremii, le dă viață și ni-le înfățișază astfel nouă.

Va să zică el preamărește trecutul, și anume trecutul de pe vremea lui Mircea.

Și de ce chiar trecutul?

Eminescu simte o dragoste sinceră față de acest trecut — isvor atât de bogat pentru poetice inspirațiuni.

Și asta cu drept cuvînt de oare-ce pentru Eminescu trecutul e o impresie răcoritoare și liniștitoare, către care privește cu dragoste și cu îndestulare.

Și într'adevăr, dacă cercetăm mai de-apropie, ne convingem, că prezentul fiind prea brutal și zguduitor, prosa vieții zilnice prea înădușitoare, ear' impresiile vieții obișnuite prea lungi și prea crâncene, închipuirea omenească, deci și a poetului cu atât mai mult, a trebuit să și afle o cale, în care se facă abstragere de individualitate, de cătușele groaznice ale egoismului și calea aceasta și-a aflat o în trecut, față de care se pot lega cele mai răpitoare frumoșii, cele mai sublime speranțe, adevă-

și-a aflat calea într'o viață înainte de cea individuală și egoistă, într'o viață în care închipuirea a fost mai liberă în mișcările ei, mai largă în simțeminte și în altruism și care și-a expus mai fără fățarnicie frumoșele ei produse.

Răsunetul vieții dispărute, a avut deci pentru artă aceeași putere plăcută și hipnotizatoare pe care o avem chiar și noi față de amintirea de o viață deja simțită și petrecută. Un om mort a avut de multe ori o influență însemnată asupra celor vii, cu atât mai mult trecutul unei lumi morale asupra lumii vii.

De aceea, când ni-se întoarce privirea spre trecut, ea se simte că-i în față cu ceva cunoscut, ce a trăit odată și această întoarcere spre apusul atîtor vieți dispărute ne e ușoară și prin urmare și deșteaptă în noi cu ușurința cea mai mare, nemărginite senzații adormite și neguroase, resunete duioase și altruiste.

Poetizarea și idealizarea trecutului nu poate fi deci privită ca ceva ce se întâmplă numai unui poet singuratic sau unei specii de aceștia, adevă ca fiind efectul unui fenomen psihologic poetic, nu, ci unui fenomen psihologic omeneș general.

Sensațiile produse de trecut nu sunt particulare numai poetului, ci tuturor, din ele se împărtășește întreaga natură.

(Va urma).

Traian Victor-Teran.

Bibliografie.

A eșit de sub tipar! „Gramatica Română pentru învățământul secundar de Ioan Petran, profesor. Partea II. Sintaxa. Arad. Editura autorului. Prețul 60 cr. se poate căpăta și al administrația „Tribuna Poporului.“

A apărut și se află de vânzare la administrațiunea foii noastre „Abecedar ilustrat“ compus pe baza principiilor pedagogice moderne de învățătorii; Iosif Moldovan, Nic. Ștefu, Iuliu Groșoreun, Nic. Boscaiu și Petru Vancu. Prețul unui exemplar 20 cr. cumpărătorii capătă rabatul cuvenit.

„Liturgia Sfântului Ioan Cristostom“ culeasă, aleasă și întocmită pe baza melodiilor vechi bisericești, pentru corul școlărilor pe două voci — sopran și alt — de Nicolae Ștefu învățător în Arad. Prețul unui exemplar 2 coroane. Se poate comanda dela autorul și administrațiunea foii noastre.

Din „Biblioteca Noastră“ de sub direcțiunea dlui Enea Hodoș în Caransebeș a apărut Nr. 6 „Dela Sate“ piesă populară în 4 acte, în dialect bănățan de N. Macovișteanu. Piesa e scrisă pentru societăți de diletanți și pentru cei-ce se ocupă cu studiul graiului bănățenesc.

„Biblioteca Noastră“ apare în fie care lună. Un număr 14 cr., o serie de 5 numere 70 cr., 10 numere 1 fl. 40 cr.

Numerele apărute până acum sunt: Nr. 1. S. S. Secula, „Realități și Visări“, novelete. — Nr. 2. Iosif Bălan, „Iancu de Hunyad“, cerc. istorică. — Nr. 3. și 4. G. Coșbuc, „Versuri și Proză“. — Nr. 5. Gr. Alexandrescu, „Fabule alese“, (sub presă). — Nr. 6. N. Macovișteanu, „Dela Sate“, piesă teatrală. — Nr. 7. Zotti Hodoș, „Intocmai!“ comedie tr. (sub presă). —

„Legende latine“, racconto e versioni dal rumeno, dallo spagnuolo dal provenzale de Louis de Sarran D'Alard, Palermo. Un volum maro, elegant, care cuprind și traducerea în italienește a unei legende de marele nostru literat A. V. Urechidă.

— „Foaia pentru toți“, revistă literară săptămânală, apare sub direcțiunea dlui D. Stăncescu, literatul bine cunoscut. Numărul 48, ca și celelalte, are mai multe ilustrațiuni interesante și un cuprins foarte instructiv.

— „Albina“, revistă populară, apare sub direcțiunea unui comitet compus din profesori și institutori distinși.

Eată sumarul: M. S. Regina: Discurs rostit la Iași. — Carmen Sylva: Cugetări. — Dr. Tadem: Febra tifoidă. — Petre Petrescu: Peștera lui Vucul. — E. S.: Răspuns la scrisoarea dlui Rădulescu Motru. — Ionescu Candid: Foloasele asociației. — Gh. Adamescu: Convorbiri cu vecinul meu Nița: Deschiderea camerelor. — P. I. Stroescu: Călătoria lui Nansen. — X.: Ogarul, coșciul și iepurele. — Rădulescu-Codina: Brașoare populare. — P. G.: Publicațiuni noue. — Sfaturi practice. — Cronică agricolă. — Cronică financiară. — Răspunsuri la ghicitori. — Intrebări și probleme. — Adresă către redacție. — Informațiuni. — Posta redacției. — Ilustrațiuni are: Carmen Sylva. — M. S. Regina în bibliotecă. — Nansen atacat de morse.

— Călimdarul revistei „Lumea Ilustrată“, pe anul 1898. Fără îndoială că este cel mai frumos călimdar ce am primit. Are o mulțime de gravuri, între altele toți deputații din camera română, apoi întâlnirea Domnului Carol I. cu Osman-pașa la Plevna etc. etc. — Costă 60 cr.

„Istoria universală“ pentru școlile secundare de Vasile Goldiș, profesor. Volumul III. Evul nou. Editura librăriei Nicolae I. Ciureu, Brașov. 1897. Prețul 1 fl. 50 cr.

Comande din provincie se efectuesc prompt

Asortiment bogat în obiecte pentru cadouri de Crăciun și Anul-nou!

(46) 31—

HAJEK ANTAL

Strada Forray. ARAD. Curte de sticlărie.

Cel mai loftin isvor de târguit de tot felul

de sticlărie, porțelan și vase de peatră pentru casă

OGLINZI, TABLOURI ȘI RAME PENTRU ICONI

cea mai bună calitate de

LAMPE DE MASĂ ȘI DE AGĂȚAT, DITMAR

Garnituri pentru hoteluri, birturi și cafețele

CELE MAI RENUMITE ÎN LUME SIEEMEN

BUTELII PENTRU VIN, BERE ȘI COGNAC

garnituri pentru bucătărie și altele ce cad în această specialitate.

CEA MAI FINA CALITATE DE STICLĂ ÎN TABLE DE BOEMIA ȘI BELGIA

Fondată 1883. Telefon Nr. 247.

Tot aici se primește și un învățăcel

Atelier pentru vopsire de porțelan

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.			Valabil dela 1 Octomvrie 1897.												
Arad—Budapesta.			Arad—Ciaba—Oradea-mare.			Seghedin—Arad			Ternova-Cheriu						
	<i>d. m.</i>	<i>a. m.</i>	<i>seara</i>		<i>dim.</i>	<i>a. m.</i>	<i>seara</i>		<i>d. m.</i>	<i>d. m.</i>	<i>dim.</i>				
Arad, pleacă	4.21	11.20	9.35	Arad, pleacă	5.10	11.20	9.35	Seghedin, pleacă	2.19	6.10	3.08	Ternova-Cheriu	6.15	4.59	9.02
Sofronya	—	11.36	9.53	Sofronya	5.25	11.36	9.53	Makó	3.32	7.34	5.—	Selenș	6.28	5.12	9.17
Curtici	—	11.49	10.07	Curtici	5.39	11.49	10.07	Apátfalva	3.52	7.57	5.24	Pancota	6.37	5.21	9.26
Lökösháza	—	12.05	10.25	Lökösháza	5.56	12.05	10.25	Cianadul-ung.	4.01	8.04	5.32	Musca-Măderat	6.44	5.28	9.33
Chitighaz	5.04	12.28	10.54	Chitighaz	6.13	12.28	10.54	Nádlae	4.18	8.18	5.50	Sirfa	6.52	5.36	9.40
Ciaba	5.26	1.19	11.39	Ciaba, seosește	6.40	12.54	11.24	Csanád-Palota	4.36	8.32	6.09	Chirechiu	7.06	5.50	9.57
Szolnok	7.32	4.14	2.49	Ciaba, pleacă	7.—	2.33	4.50 dim.	Mezőhegyes	5.15	8.57	6.55	Uj-Szt-Anna	7.21	6.03	10.10
Budapesta, seosește	9.40 seara	7.20 seara.	6.10 dim.	Giula	7.27	3.05	5.26	Batania	5.44	9.29	7.34	Zimánd-Ujfalu	7.39	6.21	10.30
Budapesta—Arad.			Oradea-mare—Ciaba—Arad.			Arad—Brad.			St.-Ana—Chitighaz.						
	<i>dim.</i>	<i>a. m.</i>	<i>seara</i>		<i>a. m.</i>	<i>d. m.</i>	<i>seara</i>		<i>dim.</i>	<i>a. m.</i>	<i>seara</i>	<i>dim.</i>			
Budapesta, pleacă	6.45	8.05	10.—	Oradea-mare pleacă	10.20	4.25	7.30	Arad pleacă	6.25	5.10	11.52	St.-Ana, pleacă	3.25	6.30	8.—
Szolnok	8.54	11.07	1.30	Leș	10.48	4.56	8.06	Ótvönes	6.44	5.29	12.13	Șimand	3.53	7.02	8.26
Ciaba	10.49	2.23	4.32	Leș	10.48	4.56	8.06	Uj-Szt-Anna	6.51	5.36	12.21	Chitighaz-Brdeij	4.30	7.43	9.03
Chitighaz	11.07	2.54	5.03	Cefa	11.03	5.12	8.29	Chirechiu	7.15	5.59	12.48	Socodor	4.43	8.—	9.16
Lökösháza	—	3.12	5.21	Nagy-Szalonta	11.28	5.37	9.08	Sirfa (Világos)	7.28	6.07	12.56	Șiclan	—	8.15	9.29
Curtici	—	3.28	5.38	Sarkad	11.57	6.09	9.51	Mezőhegyes	7.39	6.23	1.15	Otlaca	—	8.39	9.42
Sofronya	—	3.40	5.50	Giula	12.21	6.34	10.21	Batania	7.46	6.30	1.22	Elek	5.20	8.45	9.53
Arad, seosește	11.51	3.55 d. a.	6.05 dim.	Ciaba, seosește	12.42	6.56	10.50	Peclea	8.06	6.52	8.05	Chitighaz, seosește	5.35	9.—	10.12
Arad—Teiuș.			Arad—Timișoara.			Arad—Brad.			Chitighaz—St.-Ana.						
	<i>d. m.</i>	<i>d. m.</i>	<i>dim.</i>		<i>dim.</i>	<i>a. m.</i>	<i>seara</i>		<i>dim.</i>	<i>d. m.</i>	<i>seara</i>	<i>dim.</i>			
Arad, pleacă	12.11	4.30	6.30	Arad pleacă	6.20	11.25	5.—	Arad pleacă	6.25	5.10	11.52	St.-Ana, pleacă	3.25	6.30	8.—
Glogovaș	—	4.42	6.41	Aradul-nou	6.31	11.38	5.21	Ótvönes	6.44	5.29	12.13	Șimand	3.53	7.02	8.26
Gyorok	—	5.03	7.01	Németságh	6.49	11.56	5.47	Uj-Szt-Anna	6.51	5.36	12.21	Chitighaz-Brdeij	4.30	7.43	9.03
Pauliș	—	5.14	7.12	Vinga	7.08	12.15	6.14	Chirechiu	7.15	5.59	12.48	Socodor	4.43	8.—	9.16
Radna-Lipova	12.50	5.35	7.29	Orcifalva	7.20	12.27	6.34	Sirfa	7.28	6.07	12.56	Șiclan	—	8.15	9.29
Conop	—	5.57	7.51	Mercifalva	7.31	12.38	6.52	Mezőhegyes	7.39	6.23	1.15	Otlaca	—	8.39	9.42
Bérvava	—	6.13	8.07	St.-Andrei	7.43	12.51	7.12	Batania	7.46	6.30	1.22	Elek	5.20	8.45	9.53
Totvárădia	—	6.39	8.29	Timișoara seosește	8.01	1.10	7.39	Pancota	7.54	6.39	1.36	Chitighaz, seosește	5.35	9.—	10.12
Soborșin	1.46	6.58	8.47	Arad—Seghedin				Chirechiu	8.—	6.45	1.43	St.-Ana, pleacă	3.25	6.30	8.—
Zam	2.05	7.27	9.16	Arad, pleacă	4.45	8.55	4.10	Ternova-Cheriu	8.14	6.59	1.59	Șimand	3.53	7.02	8.26
Gurasada	—	7.53	9.42	Peclea	5.29	9.30	5.07	Mocrea (Apatetek)	8.26	7.11	2.13	Chitighaz-Brdeij	4.30	7.43	9.03
Ilia	2.28	8.08	9.58	Batania	5.59	9.53	5.47	Boroș-Ineu	8.42	7.27	2.27	Socodor	4.43	8.—	9.16
Branicica	—	8.26	10.18	Mezőhegyes	7.—	10.32	6.50	Tamand	8.57	7.42	2.45	Șiclan	—	8.15	9.29
Deva	2.54	8.52	10.42	Csanád-Palota	7.21	10.51	7.13	Boesig-Bel	9.04	7.49	2.54	Otlaca	—	8.39	9.42
Simeria (Piski)	3.12	9.06	11.11	Nádlae	7.36	11.05	7.32	Repsig	9.14	7.59	3.07	Elek	5.20	8.45	9.53
Orăștia	3.31	9.52	11.36	Cianadul-ung.	7.50	11.17	7.47	Cornesti-Bérza	9.21	8.06	3.16	Chitighaz, seosește	5.35	9.—	10.12
Șibot	—	10.16	11.57	Apátfalva	7.58	11.25	7.58	Boroș-Șeșeș-Buteni	9.34	8.19	3.39	Chitighaz-Brdeij	4.30	7.43	9.03
Vințul-de-Jos	4.—	10.40	12.19	Makó	8.21	11.47	8.40	Coeluba-Căcărău	9.49	8.34	3.59	Socodor	4.43	8.—	9.16
Alba-Iulia	4.26	11.01	12.32	Seghedin seosește	9.27	12.51	10.01 seara	Almaș-Cil	10.—	8.45	4.12	Șiclan	—	8.15	9.29
Teiuș, seosește	—	11.30	1-06	Timișoara—Arad.				Bonfești	10.10	8.55	4.23	Otlaca	—	8.39	9.42
Teiuș—Arad.				<i>dim.</i>	<i>d. m.</i>	<i>seara</i>		Gurahonț-Iosășel	10.23	9.08	4.38	Șiclan	—	8.15	9.29
	<i>a. m.</i>	<i>dim.</i>	<i>d. m.</i>	Timișoara, pleacă	8.20	2.—	9.10	Gura-vâl	10.33	9.18	4.52	Elek	5.20	8.45	9.53
Teiuș, pleacă	—	3.43	2.—	St.-Andrei	8.46	2.19	9.29	Aciaclu	10.39	9.24	4.58	Socodor	4.43	8.—	9.16
Alba-Iulia	11.13	4.17	2.33	Mercifalva	9.04	2.33	9.43	Talaciu	10.49	9.34	5.11	Chitighaz-Brdeij	4.30	7.43	9.03
Vințul-de-Jos	11.40	4.34	2.49	Orcifalva	9.19	2.44	9.54	Hălmașiu-Ciuciu	10.58	9.43	5.24	Socodor	4.43	8.—	9.16
Jibot	—	4.55	3.10	Vinga	9.42	3.01	10.11	Hălmașiu	11.13	9.58	5.44	Chitighaz-Brdeij	4.30	7.43	9.03
Orăștia	12.12	5.19	3.31	Németságh	10.—	3.16	10.26	Bala-de-Criș	11.50	10.35	6.25	Șimand	6.17	4.44	11.15
Simeria (Piski)	1.02	6.05	4.10	Aradul-nou	10.30	3.34	10.45	Brad seosește	12.04	10.49	6.41	Șimand	6.33	5.15	11.42
Deva	1.14	6.20	4.25	Arad, seosește	10.43	3.44	10.55	Brad—Arad.			St.-Anna, seosește	7.—	5.45	12.08	
Branicica	—	6.43	4.49	Arad—Seghedin				<i>dim.</i>	<i>d. m.</i>	<i>dim.</i>	Boroș-Șeșeș—Moneasa.				
Ilia	1.40	7.06	5.13	Arad, pleacă	4.45	8.55	4.10	Brad, pleacă	2.24	1.08	4.15	<i>a. m.</i>			
Gurasada	—	7.16	5.23	Peclea	5.29	9.30	5.07	Bala-de-Criș	2.39	1.23	4.32	Boroș-Șeșeș-Buteni, pleacă	—	9.45	
Zam	2.05	7.41	5.50	Batania	5.59	9.53	5.47	Hălmașiu	3.16	2.—	5.14	Selăgeni-Prăzești	—	10.—	
Soborșin	2.31	8.15	6.25	Mezőhegyes	7.—	10.32	6.50	Hălmașiu-Ciuciu	3.31	2.15	5.33	Bchani	—	10.18	
Totvárădia	—	8.31	6.41	Csanád-Palota	7.21	10.51	7.13	Talaciu	3.39	2.23	5.45	Dezna	—	10.35	
Bérvava	—	8.57	7.05	Nádlae	7.36	11.05	7.32	Hălmașiu	3.50	2.34	5.59	Ravna	—	10.50	
Conop	—	9.15	7.22	Cianadul-ung.	7.50	11.17	7.47	Gura-vâl	3.55	2.39	6.04	Moneasa	—	11.—	
Radna-Lipova	3.27	9.45	7.54	Apátfalva	7.58	11.25	7.58	Gurahonț-Iosășel	4.12	2.56	6.30	Băile Moneasa	—	11.40	
Pauliș	—	10.—	8.10	Makó	8.21	11.47	8.40	Bonfești	4.18	3.02	6.37	Băile Moneasa	—	11.40	
Gyorok	—	10.14	8.22	Seghedin seosește	9.27	12.51	10.01 seara	Almaș-Cil	4.29	3.13	6.49	Monyháza, pleacă	—	11.41	
Glogovaș	—	10.33	8.43	Arad—Seghedin				Coeluba-Căcărău	4.39	3.23	7.01	Selăgeni-Prăzești			